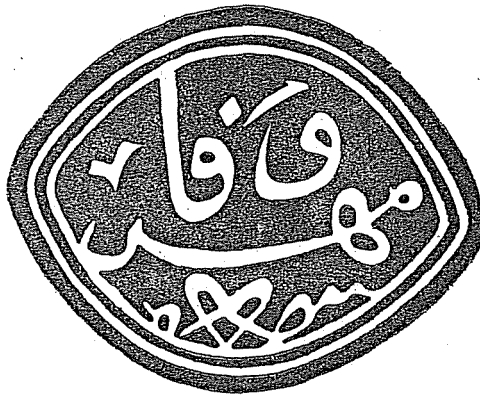

Mihr'i Vefa

YAZAN

**Ord. Prof. Dr.
SÜHEYL ÜNVER**

Sene 1943. Kütüphanelerimizde seri halinde kitapları, fihristlerinden ayırarak tek tek çok sayıda baktığım yıllardan biri. Sıra ikinci Sultan Mahmud Adli türbesi karşısında Köprülü Mehmed Paşa kütüphanesine gelmişti. Orada meycud bütün kitapları tamamen gözden geçirdim. En son da Sultan Ahmed Camii'nden nakledilen az sayıda yazma kitapları incelerken 97 numarada 846 (1442) Hicri yılında kopye edilmiş, Gazalî'nin «İhya-el-Ulum» nüshasının başta boş sahifesinde

«Vakfı Hazreti Şeyh Vefa Rahmetullahi Aleyh» ibaresini gördüm ve «Mihr'i Vefa» mühürünü okuyunca esasen başka yazma eserlerimizden şimdilik birinde mübarek el yazısını bulduğum Vefa Hazretlerine ta'zimen o esnada ayağa kalktum. Şimdi bu pek değerli hâtıranın maanasına geliyor ve bundan mâzimizle ra-

bitahı taraflarını kendilerine vakit geçirmeden örnek ittihaz etmeleri icabeden, yarının nümüne insan olmalarını dilediğim gençlere ithaf ediyorum.

Bu mühürdeki «Tavsifi Terki» iki suretle okunabilir:

1 — Mührü Vefa

Vefanın mübrü manasına gelir ki bu maksatla bu ibarenin yazılmış bulunması ihtimâl dahilinde olamaz.

2 — Mihr'i Vefa

En doğrusu budur. Vefa hazretleri de mutlaka böyle düşünerek mührünü kazdırmak isteyenleré söylemiş olmalıdır. Zira Vefa Hazretleri bizzat dünya işleri ile meşgul olmamıştır. Onun pek az sayıda Molla Sinan Paşa gibi güzide ve güvendiği mensubları bu işleri yaparlardı kanaatindeyiz. Aynı zamanda bu Mühür Fatih Devrinin pek moda haline ve hükümdarın şahsî mühürlerine benzetilerek zamanının İstanbul'da pek maruf soylu tezyinat ve yazısıyla bir sanat eseri sayılmaktadır.

Ne demek bu Mihr'i Vefa;

Mihr'in lügat manaları şöyle:

Güneş, sevgi, vead, dostluk...

Şimdi bu Mihr'i Vefa terkiibinin İham ile yani iki manası olan bir kelimedenden meydana gelen anlamına gelelim:

Vefa muhabbehi

Vefalı Muhabbet

Vefa Güneşi

Vefakâr sevgi

Bu birleşik manadan Vefa Hazretlerinin içimizdeki herdem taze ve şâşââli rûhanî varlığından bizler şöyle derin düşüncelere varabiliriz.

— Sevginin devamı sevilene ebedî vefalılık bağlarıyla mümkündür.

— Vefalı sevgi pâyidâr olur.

— Vefakârlar ancak sever ve sevilir.

— Vefa gurub etmiyen ebedî bir iç güneşimizdir.

— Sevme ve sevilme vefalılığın bir dünya lezzet ve sevincidir.

— Vefakâr insan yakınlarına ve hatta uzaktakilere bir güneştir.

— Vefâşîârın güneşi vefakârlıktır.

— Dünyada vefa yoktur deme, istersen vefa güneşinden feyz alarak ebediyen vefakâr olabileceğini unutma.

— ...

Siz şu mührün şekil güzelliğine de bakın, hayran olursunuz. Bizlere beş asır sonra bahsettiği manalarla koca Vefa hazretlerinin ahlâki telkinlerine bakın.

Üstad manasına da gelen şeyh unvaniyle Konyalı Mustafa Vefa, ismini beş asırdır İstanbulumuzun bir semtine de bahsetmiş sayılır. Fatih'in İstanbulu fethinden önce bu semte Sferaki denirdi. Büyük denen Kostantin zamanında Senato azasından olan bu zât bu rasını kurmuş ve İmar etmiş derler. Ama unutmayalım ki bu semtin zamanındaki kurucusu Vefaya hörmeten bu

semtte diğer yerlerde oturanlar onun ruhanî makamını daima temiz tutsun ve yanındaki çirkin binayı kuranın temelinden çıkan taşları, panteonu sayılmağa değer mezarlığına hörmetsizce atarak bir mezbele hâline soktuğu o yeri temizlesin. Size vefalı sevginin sembolü vefa hazretlerine de vefakârlık bunu icabettir.

Vefa Hazretleri İstanbul'un zamanında ve bugünümüzde örnek tutulması icabeden, makamından asla düşmeyen bir büyüğüdür. Onun devlet büyüleriyle alakası yoktur. Etrafına adam toplamaz, herkesle konuşmaz. Hatta onun İstanbul'u şereflendirerek oturmasını isteyen ve bu maksadla davet eden

Fatih Sultan Mehmed ziyaretinde bulunmak istediği hâlde bile meyil göstermemiş. Halk ile sohbeti bazı zamanlara münhasırdır. İstanbul mevki sahiblerini bile istedikleri üzerine hususî olarak huzuruna almaz. Halk arasında kabul ederdi. Aynı zamanda şair olan Şeyh Vefa'nın şu beyti ne kadar manalıdır:

Kılınçtan keskin, kıldan ince

Cihan halkıyla söyleşmek dilince

İstanbulumuzun manevî hâkimlerinden ve kurucularından olan Vefa hazretlerine haktan rahmet diler ve bugünkü neslin de vefakâr olmalarını temen ni ederim.

Nûrânî

Zuhur

Uyanın başladı Kur'andaki Nûrânî zuhûr,
İniyor yine maşrika gökten
nûr üstüne nûr...

Seherin mahşeri bülbül sesi çılgınlaşıyor,
Açıyor gülleri bir bir, uyanın nefha-i Sûr.

Esiyor rahmet-i Mevlâ getiren bâd-ı Sabâ,
İniyor Arş-ı İlahîdeki rûhânî huzur..

Açılır zevki cemalin, nice kalplerde yanar,
Süzülür bahçelere, mest olarak dilber-i
hür.

Geliyor dinleyiniz bir derin âheng-i Semâ,
Tütüyor Cennet-i Firdevsî saran pembe
buhûr.

Doğuyor âleme kalkın yine İslâm güneşi,
Ediyor şânını ilâ, o celâdetli şûr.

Arif EMRE